

CSIKMEGYEI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.

<p>ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egyes évre 6 korona Félévre 3 korona Egyes szám ára 14 fill. — Megjelen minden szerdán.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Vár-utca, hova a lap szellemi részét illető közlemények és hirdetések küldendők. — Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>HIRDETÉSI DIJAK Első díjazás szerint lesznek megállapítva. Kereskedők és iparosok többszöri hirdetésénél árkedvezményben részesülnek. Nyittdr. petit ora 30 fillér</p>
--	---	--

Tisztességtelen verseny

A törvény, mely azt a minden tekintetben káros hatású s a tisztesség, a józan mérséklet és becsületes munka határait túllépő versenyt, mely egyfelől a becsületes iparost leszorítja a küzdterről, megélhetését kétségessé teszi s azt az üdvtelen versengést, melyet másfelől iparosok, kereskedők, gyártulajdonosok egymással szembeváltattak s folytatnak mai nap is, megfogja akadályozni nem sokára már jul. 1-én hatályba lép, s ezzel be kell zárulniuk a nagyhangra, másokat megrontó reklám sorompóinak, e törvény szigorú végrehajtása által helyre fogja állítani azt a biztos mérleget, melyet a tisztességtelen, semmit tekintetbe nem vevő verseny oly annyira megingatott, s mely ha közbe nem lép a törvény vaskeze a kis iparosok és kiskereskedők romlására vezetett volna.

Hogy ezen törvény alól is lesznek bujkálások, kijátszások azon egy percig sem lehet kételkednünk — de nem lesznek, nem tognak előfordulni olyan visszaélések, melyeknek még hallása is végig sérti az ember jó érzését s lesz törvény, mely megakadályozza ezt az igazán kárhoztandó, rut szokást, jobban mondva aljas spekulációt, a melylyel egyik iparos vagy kereskedő a másiknak romlásán, koldus botra jutásán akar felemelkedni, nem fog előfordulni s ha előfordul is lesz szakasz, mely kérlelhetlen szigorú büntetést ró a

bűnösre — az a sajnos bár, de legközelebb megtörténts elkövetőjére nagyon szomorú világot vető, megbélyegző eset, hogy mikor egyik kereskedő egy jövedelmezőbb, nagyobb vállalatot kap, illetve van kilátása ennek megkapására, a munkaadó már jó előre — persze alaptalanul, mindenféle becsérlő, lerontó ráfogásokkal az ismeretlenség fátylába burkolva arról lesz értesítve, hogy ennek az embernek ne adj munkát, mert ez ilyen rossz munkát csinál s ha vele dolgoztatn, megrontod saját tekintélyed.

Az ilyen eseteket kell a hatályba lépő új törvénynek gyökeréből kiirtani, számítani az iparos és kereskedői világból, hogy az emberek egymásra való irigy gyűlölet nélkül, a töukrejtetés vádjától menten élhessenek s legálább ne kelljen küzdenie a mások által górdított akadályokkal — hisz ugyis elég tövises az élet.

S az a július 1-én hatályba lépő törvény fog módokat találni arra is, hogy az ismeretlenül a kereskedőt, iparost silány jövedelmétől megfosztani akárk egyének napfényre kerüljenek s teljes világításban tüve elő rossz akaratuk ujjal lehessen rájuk mutatni, s az ismeretlenség fátyla ne legyen rájuk nézve a mentő eszköz, a melybe burkolózva büntetlenül törhessenek mások, a küzdő, szegény kereskedő vagy iparos tönkre juttatására.

Július elseje új korszakot fog alkotni e téren s a tisztességtelen versenyről szóló törvény tisztító tüze ki fogja

perzselni az avart, a pusztító gyomot az iparos és kereskedő osztály köréből s bár a rosszakarat, a könnyű módon, igazságtalanul gazdagodni vágyás ekkor is fog nem tisztességes dolgokat csinálni, ott lesz háttérben a törvény, mely számon kéri az illetőtől a tisztességgel homlokegyenest ellenkező tettet. Adja az Isten, hogy úgy legyen!

A szándékos véletlen.

Ez a torró júliusi vasárnap délelőttjén volt. Alig húzódt fel Ligat község határára nehezedett lomha köd a haragoszöld hegyek csupasz ormaira; a felkelő nap piros sugarait örömmel köszöntő fecskék még ott csicseregtek reggeli örömlüket a háztetőkön; a virágok bársony kelyhében még ott csillogott az údító harmat s mégis már oly melegen sütött a nap, mintha déli tizenkét óra volna. Mindenki zivatart jósolt. A falu népe hamarosan elvégezte vasárnapi teendőit: a gyermekek megsöpörték házuk, illetve kapujuk elejét; friss vízzel meglocsolták a szomszjas földet; az asszonyok ebéd készítéséhez láttak. Husz hoztak a mészárszékből; meghámozták a murkot, petrezselymet, karalábót s más efféle zöltséget, hogy templomozás után hamarabb készen legyenek az egyszerű ebéddel. A férfiak gazdaságuk körüli apró-cseprő dolgokat végezték el, mire megszólalt az éles szava második harang, mi azt jelentette, hogy nem sokára rákövetkezik a beharangszó. Tehát a templomba készültek. Felöltötték vasárnapi ruhájukat, hónuk alá vették inakönyveiket, az asszonyok muskátlit,

TÁRCSA.

Az első légyott.

— Tanulmányos mese szerdéli újak részére —

(Folytatás és vége.)

A néni csudáesen beszélgetett jó mamám-mal (kinek idősebb nővére volt) az időjárásról, tualetekről: egy kis emberszapulást is végeztek. Ez idő alatt mindig ott voltam, férfias komolysággal arezomon folyton a némit fikszirozva. A tarsalgás érdekesebb témára tért át, amelyet nem tartottak szükségesnek az én filem hallatára tárgyalni, lévén ez pikáns ügy, valamelyes legújabb való-pör a felmerülő botrányok miatt. A néni hozzám fordult:

— Miért ilsz te most itthon? Miért nem mész játszani?

— Igen, igen, — helyeslé a mama — menj játszani!

— Én! — kérdem végtelen csodálkozással — én? E korban játszani? Nevetéses, törtetem ki keserűen — hisz én férfi vagyok!

— Hahaha — nevet jó mamám s nagy faldamra a néni is.

— Te férfi! Te kis . . . ! — itt oly jelzővel illetek, mit e tisztas falak között mely ilyenekhez szokva nincs, ismételnem nem illik.

A néni gunyos nevetése, de még inkább az, hogy a jelző ő is ismételte, sőt meg is toldotta, nagyon rosszul esett s már elhatároztam, hogy a

levelet nem fogom kötkosrába eszlatni. A néni látva esőggedtségemet, megához vont, megölelt s megcsókolt.

— Te kis férfi! Kis bohó!

E csók és ölelés előbbi határozatomat tökéletesen megdöntötte, s midőn a néni letette a kötetet és bucsuzni kezdett, a levél kosarában volt, s el is vitte szerencsésen.

Ha gyomromat tültérheltem, rendszeren rémes álmaim voltak, de mióta leveletem a néni kezében tudtam, álmaim ezekhez képest mennyi álomok voltak. A némit láttam kövérebben s pirosabban, mint amilyen volt, kit öiben kellett vinnem s vele szaladnom, mert Józsi bácsi, a kirucz Józsi bácsi, a néni férje, szaladt utánunk egy nagy farkós hottal. Majd a légyott helyén láttam magam a néniel, ki karjaimba omlott és én nem bírtam fenntartani, leestünk, a néni réam esett s én nem tudtam alóla kibujni.

Huh! he jól esett, midőn mamám reggel ösémét felköltötte, kik mindjárt hangosan diskurálni, majd verekedni kezdtek, oly pokoli lármát csapva, hogy még Árpád apánkat is — ki már közel ezer éve alszik — felébresztette volna! Természetesen én is felébredtem. Délután a néni ismét ellátogatott hozzánk. Midőn engem meglátott, mintha gunyos mosoly vonult volna végig arczán, mit lehetetlen volt észre nem vennem, mert míg az a széles arczon végig vonult, jókora utat kellett megtennem.

Jó mamámhoz sietett, kivél annak szobájába

bezárkoztak. Sugdosódtak nevettek, de hogy miről beszéltek, azt a kulcslyukon keresztül nem hallhattam. A néni — ki háttal ült felem — valamit átadott jó mamámnak; valami kedves tárgy lehetett, mert nem sokára hallottam anygali mamam jökedvül nevetését.

Gyanu, erős és indokolt gyanu fészkelődött szívembe. Hátba az én leveletem mutatta meg mamámnak, s azért zárkoztak el és azon nevettek?

E gondolatot nem bírtam kivenni fejemből; szaladtam, nem, rohantam Gyulához, kinek első szava ez volt:

— No mi van a levéllel?

Csüggedtem, majdnem kétségbeesetten adtam tudtára, hogy az a néni kezében van s most nagyon szánom-bánom merészségemet.

— Miért?

Elmondtam a néni gunyos mosolyát, mamám-mal való bezárkozását, el azt is, hogy mit láttam a kulcslyukon keresztül, mamám jó kedvét, kinek nevetése most is fümben caeng.

Gyula ismét elővette ismeretes gunyos mosolyát.

— Oh te gyerek! Nem parancsolsz egy pátekliét?

— Hát miért? — kérdem hilledeзве.

— Az kell neked, mert gyerekebb vagy a gyereknek! Nélkülözöd azt a férfi-tulajdont, mely képeassé teszi őt a nők cselekedetéből helyesen következtetni!

mint azt tanácsolni: engedelmessédjék a szülő akaratainak — kezdő magánbeszédet Gémón. — Mondjanak bármit, én azt tettem akkor, mit loggadt meglátolás után becsületesen parancsolt.

— Hisz levagias dolog lett volna e azt a szegény leányt megszoktatni és tápot szolgáltatni a körülökben uralgó pletykának? Vagy gyáva lelkek, kisöny hátak módjára előbbi magunktól az életet, feladni minden reményt és árba vinni két ifjú szívet!...

— Az én szívem bárhol is fajt étes, bárhol is szővöregta út, eladmitottam; az ész szavát követtem. És mégis mégis van reményem öt bishatni! — kiáltott fel Gémón.

— Igen, igen van reményem, hogy öt még bírhatom, hisz Anna már övegy és szabad.

Halk kopogás hallatott s Gémón kíváncsián fordult az ajtó felé, melyen két gyász ruhás hölgy lépett a szobába.

Gémón az érkező hölgyek elé sietett és meglepetve ismerte fel az érkezők egyikét a régi ideálját. Annát, két egyik leánykori barátjánéval jött hozzá.

— Lehetősége az nagyságos aszonyom, hogy Ön itt van az én szobamban, melynek talai tíz év óta visszhangozták. Önnek fájdalommal kiírt kedves nevet! — szól lekesülten a férfi és szelvére tolt székét az érkezőknek.

— Igen eljöttem Onhoz, ki került engemet, jól tudom miért. Nem akartam részvétet ketejező férjem elhunytá fölött, mely tekintve a múltat, nagyon furcsa lett volna. Nem ismerte szándékát és tapintatosságával bizonyította be változatlan érzelmét irántam — felelte Gyöffyiné Anna.

— Valóban — helyesen gondolkozott kedgyed.

(Vége köv.)

Felolvas szerkesztő és kiadótulajdonos:

Szvboda József.

44. szám, 1901.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó csezzel közlirre teszi, hogy a csikszerezzai kir. bírósághoznak 1900. évi V. 668—2. sz. végzése folytán ifj. Molnár József ügyvéd által képviselt az Alesiki bank Részvény-társaság végrehajtató részére Szakács Gyártás és társaság csikszentléleki lakos végrehajtást szenvedő ellen 436 korona követeles s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtást folytán alperesztől lefoglalt és 838 koronára becsült ingóságokra a csikszerezzai kir. bírósághoznak tenfi számu végzésevel a további eljárás elrendeltevén, annak az alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna végrehajtást szenvedők lakásán Csik-Szentléleken leendő megtartására határidőül 1901. évi márczius hó 8-ik napjának délutáni 3 órája kitézzetik, a mikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig: I. Szakács Gyártásnál telenek, csikó, gazdasági eszközök és széma. II. Szakács Imréné szekerek és széma a legtöbbit igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívotnak mindazok, kik az eljárverezendő követelések vételárából a végrehajtató követelést megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben résztökre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csik-Szereddán, 1901. évi február hó 6-án.

Kerezzes Gyula,
kir. bírósági végrehajtó.

**Egy új Sandlauser kocsis
olcsó árban eladó.**

Cím a kiadóhivatalban megtudható.

NYILTÉR.

Ezen rovat alatt közöltöket felelősséget nem vállal a Szerk.

Nyilatkozat.

A „Csikmegyei Híradó”-nak 1900. évi 49. számában I., II., III., IV. alatt közöltett „Nyiltér”-i cikkekben megtámadtattam. Az 51. számában, valamint az 1901. évi I. számában — az ügyet kelte megvilágításba helyezni hivatott közleményeimmel szemben — részint megismeteltettek a támadások, részint napvini integrátomat, valamint magartatásomat kifogás alá esőnek feltüntetni vágyó törekvésök láttak napvilágot.

Mint hogy pedig a köztem és a fennebb jelzett nyiltér közlemények közzétetvéi között felmerült ügyben, sem a segedeim által proponált becsülettörvényi eljárás, sem a felajánlott fegyveres elégtétel nem fogadtatott el — mint hogy hírlapi polemikákkal, vagy pláne önbíráskodással valamely ügyet helyesen megítélőnek nem találhatók; olyan forum elé kívántam ügyemet vinni, melynek intakságához szö nem férhet; s mint hogy az „Országos Kaszinó” tagjai közzé tartozni szerencsés vagyok, s ez a társadalmi és erkölcsi tisztességüket széplételenül megüríteni nem tudó, inkorrekt tagokat köhölében meg nem tür; az ügyre vonatkozó összes eredeti jegyzőkönyvekkel, levelekkel és hírlapi közleményekkel felszerelt beadványban előterjesztett kéresem folytán a Kaszinó az ügyben tanúsított eljárásom korrekci, avagy inkorrekt voltára s az ezzel szoros kapcsolatban levő azon kérdésre, hogy az „Országos Kaszinó”-nak tagja maradhatok-e? az alábbiak szerint ítéleztek, anélkül hogy a tőle távol álló egyének eszélekedeteinek bírálatába becsütközni, vagy is az egyfelől köztem, mint tag között, másfelől a nem tagok között felmerült ügyben becsülettörvényt képezni, magat illetékesnek tarthatta volna.

Ime az ítélet:

„Az Országos Kaszinó választmányának 1901. évi január 12-én tartott üléséből felvett jegyzőkönyv kivonata.

Jelen vannak:

Elnök: dr. W. Kerkó Sándor, igazgató.

Bánó József ifj.
Bárony János dr.
Benke Gyula
Benczy Lajos
Bormeniza Boldizsár
Dessowffy Arisztid
Doboczký Ignác dr.
Ghyezy Béla
Gulner Gyula
Hoitsy Pál
Karap Ferencz
Kiss Aladár
Liptay István kistaludi
Lásznay Tihamér
Lossonezy Antal

Nagy Ödön
Pásztyei Jenő
Rakovszky Géza
Reviczky Ambrus
Spányi Ödön báró
Szechenyi Béla gróf
Szent-Ivány Gyula
Szent-Ivány Zoltán
Tomka Jenő
Vajda Ottó
Vertessy Ferencz
Vojnich Oszkár
Vörös László
Zoltán Elek.

8. Elnöklő igazgató ismerteti dr. Boeskor Béla kaszinói tag beadványát.

A választmány az ügy megvizsgálására Ghyezy Béla elhöklete mellett báró Mariassy János, Zoltán Elek Hoitsy Pál Lásznay Tihamér, Dessowffy Arisztid és Pásztyei Jenő tagokból álló bizottságot küld ki.

A jegyzőkönyvi kivonat híteleül:

„Országos Kaszinó” társasági híradó.

Nyírák Ede s. k.
titár.

Az Országos Kaszinó választmányának 1901. évi február 16-án tartott üléséről felvett jegyzőkönyv kivonata.

Jelen vannak:

Elnök: dr. W. Kerkó Sándor, igazgató.

Telki Géza gróf, igazgató.

Gulner Gyula, igazgató.

Bánó József ifj.
Bárony János dr.
Béla Albert
Bernáth Gyula
Bormeniza Boldizsár
Dessowffy Arisztid
Doboczký Ignác dr.
Ghyezy Béla
Hoitsy Pál
Karap Ferencz
Liptay István kistaludi
Lásznay Tihamér
Lossonezy Antal
Mariassy János báró

Miklós Ödön
Nagy Ödön
Pásztyei Jenő dr.
Rakovszky Géza
Reviczky Ambrus
Szabó Agost
Szent-Ivány Gyula
Tarkovich József
Vajda Ottó
Vayrik Antal
Vertessy Ferencz
Vojnich Oszkár
Zoltán Elek.

7. Annak a kérdésnek megvizsgálására, hogy dr. Boeskor Béla kaszinói tag becsülettörvényi állításai el nem intézzék s az e miatt ellene közöltett hírlapi közlemények folytán megmaradhat-e a kaszinó tagja. — a választmány 1901. évi január 12-én tartott üléséből báró Mariassy János elhöklete alatt Ghyezy Béla, Zoltán Elek, Lásznay Tihamér, Hoitsy Pál, Dessowffy Arisztid és Pásztyei Jenő tagokból álló bizottságot küldetvén ki, Lásznay Tihamér ennek nevében jelenté, hogy a bizottság az ügyet megvizsgálván, a következőkben állapodott meg:

„A kiküldött bizottság nem képez becsülettörvényt és így az ügy elbírálásába nem becsütközök és nem is becsütközhatik. A bemutatott iratokban, illetve a Csik-Szereddán megjelenő „Csikmegyei Híradó” ezimű hetilap 1900. évi 49., 50., 51., 52. s végül 1901. évi I. számú példányainak nyiltérében foglalt nyilatkozatokban s ezek alapján képezzé, eredetben is bemutatott jegyzőkönyvekben nem lát a bizottság olyan okot, a mely miatt dr. Boeskor Béla az Országos Kaszinó tagja ne maradhatna”.

Mintán a bizottság javaslata egyhangú helyesléssel találkozott: elnöklő igazgató a bizottságnak fáradozásáért köszönetet mondva, határozatilag kimondja, hogy a választmány a jelentést egyhangulag tudomásul veszi, s erről dr. Boeskor Béla kaszinói tagot értesíteni rendeli.

A jegyzőkönyvi kivonat híteleül:

Az „Országos Kaszinó” igazgatója.

Dr. Boeskor Béla.

Jegyezte:

Bánó József s. k.
célasztu. jegyző.